

هیستریکتومی

(ویژه آموزش بیماران)

منبع : برونر سوارث

کتابچه آموزش بیماران - کارینو

تاریخ بازنگری: پاییز ۹۷

تاریخ بازنگری بعدی: پاییز ۱۴۰۰

نکات:

در موارد زیر باید بیمار بلافاصله با دکتر تماس بگیرد و یا به بیمارستان مراجعه کند:

-خونریزی شدید واژینال

-تب: دمای بالاتر از ۳۸ درجه سانتی گراد یا بالاتر

-هرگونه بی اختیاری ادرار ، نشت یا قطره قطره آمدن ادرار یا درد در موقع ادرار کردن

-درد شدید در واژن، شکم ، ساق پا یا قفسه سینه

-ترشح از زخم، باز شدن زخم یا التهاب آن

-باد کردن شکم، عدم توانایی در دفع گازهای روده ای

-تنگی نفس

3sh-else-05-62

دفتر بهبود کیفیت - واحد آموزش به بیمار

آدرس: خیابان ری، خیابان شهید رضوی

www.3shaban.com

تلفن: ۰۹-۳۳۱۲۹۱۱۱

که تخمدان ها نیز در آورده شده باشند، ممکن است علائم یائسگی نیز بروز کنند (مانند گر گرفتگی ، تغییر خلق و خو، اختلالات خواب، خشکی واژن). حتی ممکن است این علائم نسبت به یائسگی نرمال شدیدتر هم باشند.

بعضی زنان اظهار کرده اند که بعد از این جراحی ، میل جنسی شان کاهش یافته است ولی این مطلب بطور علمی هنوز ثابت نشده است، برعکس در واقع اکثر زنان افزایش یا عدم تغییر میل جنسی را گزارش کرده اند.

هیستریکتومی (عمل برداشتن رحم)

هیستریکتومی نوعی عمل جراحی است که در طی آن رحم از بدن بیرون آورده می شود. این عمل برای درمان مشکلات متعددی بکار می رود، مانند دردهای لگنی، مشکلات قاعدگی، تومورها و دیگر بیماری های مربوطه. البته براساس مشکل بیمار ممکن است علاوه بر رحم برداشتن لوله های فالوپ، تخمدان ها و یا دهانه رحم (سرویکس) نیز ضرورت یابد. معمولاً در موارد زیر ممکن است هیستریکتومی به بیمار پیشنهاد شود:

- وجود فیبروئید یا میوم: این موارد تومورهایی غیر سرطانی هستند که معمولاً بعد از یائسگی کوچک و جمع می شوند. فیبروئیدها شایعند ولی در حالت عادی نیازی به درمان ندارند مگر آنکه با علائمی همراه باشند. اما فیبروئیدهای بزرگ می توانند بر اعضای داخل لگن فشار آورده، موجب خونریزی، درد در هنگام آمیزش، کم خونی، درد لگن، و یا فشار به مثانه شوند.

- ابتلا به آندومتریوز: آندومتریوز حالتی است که در آن آستر پوشانده رحم در بیرون از رحم و یا روی اعضای اطراف آن نیز وجود دارد و ممکن است باعث قاعدگی های دردناک، خونریزی های غیرطبیعی از واژن، ایجاد جوشگاه و چسبندگی و ناباروری گردد. آندومتریوز دومین علت شایع برای انجام هیستریکتومی بشمار می رود.

- افتادگی رحم: در این حالت به دلیل ضعف بافت هایی که رحم را در جای خود نگه می دارند. رحم به سمت پایین و به درون واژن می رود. این وضعیت ممکن است باعث بی اختیاری ادرار، فشار بر لگن و یا اشکال در اجابت مزاج گردد. زایمان، چاقی، سرفه یا زور زدن مداوم و تغییرات هورمونی (مثلاً از دست دادن استروژن بعد از یائسگی) از علل شایع پرولاپس رحم بشمار می روند.

دردهای لگنی: این دردها علل و علائم متعددی دارند (مانند دردهای قاعدگی، یا درد در هنگام آمیزش) ولی همه آنها از طریق هیستریکتومی بطور کامل قابل درمان نمی باشند. لذا بسیار مهم است که ابتدا مشکل به درستی تشخیص داده و یا اقدامات دیگری درمان شود. بعضی از علل دردهای لگنی عبارتند از: آندومتریوز، فیبروئیدها، چسبندگی ها، عفونت ها، آسیب ها.

خونریزی غیر طبیعی از واژن:

- علل شایع این وضعیت عبارتند از: برهم خوردن تعادل هورمون ها، فیبروئیدها، پولیپ، عفونت رحم و سرطان از علائم مرتبط با آن ممکن است وجود خونریزی های شدید و طولانی در هنگام قاعدگی، خونریزی در بین قاعدگی ها و یا بعد از یائسگی باشد. البته با اعمال جراحی یا اقدامات طبی دیگر نیز می توان این حالت را با موفقیت درمان نمود. لذا در مورد دیگر گزینه های موجود باید با پزشک صحبت کرد.

- سرطان بسته به وسعت سرطان، جهت توقف گسترش آن به اعضای دیگر در موارد زیر ممکن است هیستریکتومی ضرورت یابد. سرطان آندومتر و دهانه رحم، سرطان تخمدان و لوله های فالوپ

نحوه عمل

هیستریکتومی به دو صورت قابل انجام است: از طریق واژن، و از طریق شکم

عوارض احتمالی آن عبارتند از:

- مشکلات مربوط به بیهوشی، ایجاد لخته در سیاهرگ ها (DVT) که ممکن است شده و به ریه ها بروند، عفونت،

خونریزی، آسیب به اعضای داخلی (دستگاه ادراری،

مثانه، روده ها) و پوست، از دست دادن عملکرد تخمدان

خودمراقبتی بعد از عمل

بعد از عمل جراحی، بسته به نظر پزشک بیمار چند روز بستری و جهت جلوگیری از عفونت به وی آنتی بیوتیک و نیز مسکن تجویز می شود. در صورتی که عمل جراحی از طریق شکم انجام شده باشد، بهبودی به ۸-۶ هفته زمان نیاز دارد. ممکن است کمی خونریزی از رحم برای چند روز داشته باشید. در این صورت بیمار نباید فعالیت های سنگین انجام دهد، بخصوص در دو هفته اول باید استراحت کامل داشته و از بلند کردن اجسام خودداری کند. اما بعد از می تواند کم کم کارهای سبک را انجام دهد. بعد از توقف خونریزی، درد و فشار بر لگن بیمار می تواند فعالیت های خود را از سر بگیرد. در حوالی هفته هشتم نیز می تواند فعالیت های جنسی را آغاز نماید. البته تا ۳ ماه بعد از عمل باید کماکان از انجام فعالیت های سنگین خودداری نماید.

در زنانی که از طریق واژن هیستریکتومی می شوند، سرعت بهبودی بیشتر است و سریعتر می توانند فعالیت های خود را از سر بگیرند.

- دوش گرفتن بهتر از وان حمام است زیرا خطر عفونت را کاهش می دهد.

- بهتر است فعالیت های روزانه خود را به تدریج از سر بگیرید و از شستن طولانی و عدم حرکت که موجب تجمع خود و رکود خون داخل لگن و یا پاها می شود خودداری کنید.

تغییرات پس از هیستریکتومی

اگر هیستریکتومی قبل از یائسگی انجام شود، بعد از عمل قاعدگی

متوقف شده و بیمار دیگر نمی تواند باردار شود. در صورتی